

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA
Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne

powierzchnia:	2 586 km ²	
ludność (tys.):	ok. 602,0	
głowa państwa:	Wielki Książę Henryk	od 7 października 2000 r.
premier, minister komunikacji i mediów, minister ds. wyznań	Pan Xavier Bettel	od 4 grudnia 2013 r.
wicepremier, minister gospodarki i zdrowia	Pan Étienne Schneider	od 4 grudnia 2013 r.
minister finansów	Pan Pierre Gramegna	od 4 grudnia 2013 r.
minister ds. humanitarnych i współpracy rozwojowej, minister ds. ochrony konsumenckiej	Pani Paulette Lenert	od 14 października 2018 r., 5 grudnia 2018 r.
minister spraw zagranicznych	Pan Jean Asselborn	od 4 grudnia 2013 r.
ambasador RP w Luksemburgu	Pan Piotr Wojtczak	od stycznia 2017 r.
ambasador Luksemburga w Warszawie	JE Pan Conrad Bruch	od 13.09.2016r.
najbliższe wybory parlamentarne	jesień 2023 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2014	2015	2016	2017	2018*	2019**	2020**
PKB (w mld EUR)	49,824	51,578	53,303	55,299	58,869	-	-
PKB per capita (w EUR)	89,200	90,600	91,600	92,600	96,700	-	-
PKB (dynamika w %)	4,2	3,5	2,3	1,5	3,0	2,5	2,6
Deficyt budżetowy (% PKB)	1,3	1,3	1,6	1,4	bd	-	-
Dług publiczny (% PKB)	22,7	22,2	20,7	23,0	bd	-	-

Inflacja (w%)	0,7	0,1	0,0	2,1	2,0	1,6	1,8
Bezrobocie (w%)	6,0	6,5	6,3	5,6	5,4	-	-
Eksport towarów i usług (w mld EUR)	105,930	115,970	119,194	123,361	132,315	-	-
Import towarów i usług (w mld EUR)	89,782	98,798	101,221	104,952	112,271	-	-

Źródło : Eurostat; European Economic Forecast 2019 (* dane szacunkowe, **prognoza)

Luksemburg to dziedziczna monarchia konstytucyjna, na której czele stoi JKW Wielki Książę Henryk (wstąpił na tron 7 października 2000 roku). Książę powołuje rząd, który odpowiada przed jednoizbowym parlamentem – Izbą Deputowanych. Władza ustawodawcza należy do Wielkiego Księcia i parlamentu. Organem doradczym Wielkiego Księcia jest powoływana przez niego dożywotnio Rada Stanu, licząca 21 członków.

Luksemburg jest członkiem Beneluksu oraz jednym z założycieli wszystkich trzech Wspólnot, w tym Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. Ponadto jest członkiem strefy euro.

1. Sytuacja gospodarcza

Gospodarkę Luksemburga cechuje stabilność – stały wzrost PKB, niski poziom inflacji oraz niska stopa bezrobocia. Mimo niewielkiej powierzchni i populacji Luksemburg jest drugim najbogatszym państwem na świecie pod względem wielkości PKB per capita (według parytetu siły nabywczej) [dane Międzynarodowego Funduszu Walutowego za 2017 rok]. W 2017 r. wkład finansowy Luksemburga do budżetu Unii Europejskiej wyniósł 307 mln euro (0,84 dochodu narodowego).

Luksemburg, podobnie jak inne państwa członkowskie Unii Europejskiej, dotkliwie odczuł skutki światowego kryzysu gospodarczego, który rozpoczął się pod koniec 2008 roku. Problemy na rynkach finansowych i spadek popytu globalnego skłoniły rząd do dokapitalizowania sektora bankowego i wdrożenia środków stymulacyjnych w celu pobudzenia gospodarki. Środki stymulacyjne i pomoc państwa dla sektora bankowego doprowadziły do 3,0% deficytu budżetu państwa w 2013 r., który został zredukowany do 1,4% w 2017 roku. Dług publiczny pozostaje jednym z najniższych w regionie, na poziomie ok. 20,0%, chociaż wzrósł ponad dwukrotnie od 2007 r. w relacji do PKB. W ciągu ponad dekady inflacja nie przekroczyła 5%. Bezrobocie także pozostaje na poziomie stałym i w 2017 r. wyniosło 5,6%. Wskaźnik bezrobocia w Luksemburgu jest jednym z najniższych wśród krajów członkowskich UE.

Dominującym sektorem gospodarki kraju są usługi (wg CIA Factbook – 86,9% PKB w 2017 roku). Z tego względu rząd Luksemburga działa proaktywnie na rzecz implementacji programów wspierających dywersyfikację gospodarczą oraz przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Zgodnie z planami rządu priorytetowymi obszarami gospodarki są: logistyka, technologie informacyjno-komunikacyjne, biotechnologia, sektor kosmiczny i sektor usług finansowych.

Dzięki położeniu geograficznemu Luksemburg stał się kluczowym centrum dla wspomnianych sektorów. Dywersyfikacja gospodarcza jest priorytetem rządów od 1960 roku, kiedy to kraj zaczął odchodzić od przemysłu hutniczego oraz zaczął wspierać produkcję high-tech i bankowość. Wskaźnik PKB na mieszkańca jest jednym z najwyższych na świecie (96,700 tys. EUR w 2017 r.), głównie dzięki usługom finansowym, które odpowiadają za ok. 36% PKB kraju.

W Luksemburgu znajdują się również główne siedziby Arcelor Mittal (największy na świecie producent stali), SES Astra (największa w Europie firma satelitarna), RTL, Ferrero i wiele firm high-tech, takich jak Amazon, Microsoft/Skype oraz Ebay. W zakresie produkcji – Guardian to jeden z największych producentów lusterek dla przemysłu motoryzacyjnego na świecie. Lokalizacja światowych potentatów w Luksemburgu ma przełożenie na wielkość eksportu, który wyniósł w 2017 r. 230,02% PKB kraju (najwięcej na świecie).

Wewnętrzna stabilność fiskalna i regulacje bankowe (np. tajemnica bankowa) są kluczowymi elementami konkurencyjności kraju. Dodatkowo, podatki korporacyjne zachęcają do inwestycji i przedsiębiorczości.

Główne firmy działające w sektorze finansowym to towarzystwa ubezpieczeniowe, banki i fundusze inwestycyjne. Pracuje w nim prawie 45 tys. osób (11% wszystkich osób zatrudnionych). Sektor zarządzania funduszami jest drugim co do wielkości na świecie, a bankowość jest najbardziej rozwinięta w Europie – aktywa banków stanowią 18-krotność PKB kraju. Sektor bankowy jest jednak zdominowany przez banki zagraniczne, które jednocześnie nie mają wielu powiązań z lokalną gospodarką.

Wg *Global Competitiveness Report 2018* Luksemburg plasuje się na relatywnie wysokiej, 19. pozycji spośród 140. ocenianych państw. Pierwsze miejsce zajmuje w kategorii „Stabilność Makroekonomiczna”, natomiast najniższy wynik osiągnął w kategorii „Dynamika Biznesu” (38. miejsce).

2. Ramy prawno-traktatowe polsko-luksemburskich stosunków gospodarczych

Podstawowe znaczenie posiadają uregulowania Traktatu Akcesyjnego Polski do UE, podpisanego w dn. 16 kwietnia 2003 r. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne porozumienia i umowy międzyrządowe, w tym:

- konwencja między Polską a WKL w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku z 14 czerwca 1995 r.

Umowa w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Królestwem Belgii i Wielkim Księstwem Luksemburga, podpisana 19 maja 1987 r., została wypowiedziana przez Polskę. Termin zakończenia obowiązywania umowy mija w dn. 2 sierpnia 2021 r.

3. Polsko-luksemburska wymiana handlowa

Obroty towarowe Polski z Luksemburgiem (w mln euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika 2018 2017	I-II 2018	I-II 2019	Dynamika I-II 2019 I-II 2018
Eksport	178,0	214,7	229,3	325,1	406,9	108,3%	141,8	58,9	41,5%
Import	312,3	290,1	255,5	377,7	438,5	119,1%	48,2	43,9	91,1%
Obroty	490,3	504,8	484,4	702,8	845,4	110,5%	190,0	102,8	54,1%
Saldo	-134,3	-75,4	-26,1	-52,6	-31,6		93,6	14,9	

Źródło: GUS

Luksemburg nie jest znaczącym partnerem w polskiej wymianie handlowej – zajmuje 46. miejsce wśród partnerów handlowych Polski pod względem wartości eksportu (0,2% udziału w polskim eksporcie ogółem). Z danych statystycznych wynika, że w 2018 r. eksport z Polski do Luksemburga kształtował się na poziomie 406,9 mln euro (wzrost o 25,2% w porównaniu do roku 2017), natomiast import – 438,5 mln euro (wzrost o 16,1% r/r). Obroty handlowe pomiędzy dwoma krajami wyniosły 845,4 mln euro (wzrost o 20,3% r/r). W dwustronnej wymianie towarowej Polska stale odnotowuje deficyt (za wyjątkiem roku 2008 – nadwyżka wyniosła wówczas 59,4 mln euro), który w 2018 r. stanowił 31,6 mln euro.

Według danych GUS za okres od stycznia do lutego 2019 r. polski eksport do Luksemburga uległ zmniejszeniu o ok. 41,5%. Spowodowane to było głównie znacznym spadkiem eksportu polskich

wyborów przemysłu elektromaszynowego (w okresie I – II 2019 r. eksport towarów tej branży wyniósł 20,6 mln euro, natomiast w analogicznym okresie w roku ubiegłym – 103,1 mln euro). Tendencja w dłuższej perspektywie może jednak ulec zmianie.

Na strukturę polskich obrotów handlowych z Luksemburgiem duży wpływ wywiera obecność w Polsce zarejestrowanych w Luksemburgu inwestorów bezpośrednich.

Główne grupy towarowe eksportowane do Luksemburga w 2018 r.:

1. Wyroby przemysłu elektromaszynowego – 199,6 mln euro (udział w polskim eksporcie do Luksemburga – 49,1%),
2. Wyroby metalurgiczne – 77,3 mln euro (udział – 19,0%),
3. Wyroby przemysłu chemicznego – 77,1 mln euro (udział – 18,9%).

Główne grupy towarowe importowane z Luksemburga w 2018 r.:

1. Wyroby przemysłu elektromaszynowego – 203,2 mln euro (udział w polskim imporcie z Luksemburga – 46,3%),
2. Wyroby metalurgiczne – 82,3 mln euro (udział – 18,8%),
3. Wyroby przemysłu chemicznego – 74,6 mln euro (udział – 17,0%).

4. Polsko-luksemburskie inwestycje

Według danych NBP wartość kapitału zainwestowanego w 2017 r. w Polsce przez firmy z Luksemburga wyniosła 27,7 mld EUR (3. miejsce wśród największych inwestorów po Niderlandach i Niemczech). Stanowiło to ok. 14% łącznej wartości zagranicznego kapitału zainwestowanego w Polsce (199,1 mld EUR). Na koniec 2017 r. napływ kapitału z Luksemburga do Polski wyniósł 2,9 mld EUR i stanowił ok. 36% ogółu napływającego kapitału zagranicznego w tym okresie (8,1 mld EUR). Więcej kapitału napłynęło jedynie z Niemiec (3 mld EUR).

Luksemburg jest chętnie wykorzystywany jako pośrednie ogniwo inwestycji bezpośrednich w ramach grup kapitałowych, dlatego według kryterium podmiotu dominującego inwestycje Luksemburga są dużo mniejsze niż z punktu widzenia kraju inwestora. Przy uwzględnieniu kryterium kraju siedziby podmiotu dominującego, Luksemburg uplasował się na koniec 2017 r. dopiero na 16. miejscu (inwestycje na poziomie 2 mld EUR).

Według danych GUS, na koniec 2017 r. funkcjonowało w Polsce 986 podmiotów z udziałem luksemburskiego kapitału, z czego 61% (tj. 604 podmioty) zatrudniało do 9 osób. Wartość zagranicznych inwestycji tych firm, liczona według metodologii GUS, wyniosła 23,8 mld PLN, co stanowiło 12,1% kapitału zagranicznego ogółem. Inwestycje 324 firm z Luksemburga obecnych na polskim rynku w tym okresie przekraczały 1 mln USD.

W podziale według sekcji PKD, inwestycje z Luksemburga w Polsce są zlokalizowane przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (44%), handlu i naprawach pojazdów samochodowych (20,2%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (14,5%). Blisko 33% podmiotów było zarejestrowanych w woj. mazowieckim, 21% w małopolskim, a 18,5% w śląskim.

Na *Liście Głównych Inwestorów Zagranicznych PAIH* w Polsce na koniec 2017 r. znajdowało się 29 inwestorów z Luksemburga: East-West Development Office, Griffin Group Kraków, HB Reavis Poland, International Trading and Investment Poland S.A. (budownictwo), Green Bear Corporation Poland Sp. z o.o. (wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych), Eurofins Digital Testing Poland, Wydawnictwo Naukowe PWN S.A. (informacja i komunikacja), ArcelorMittal Poland S.A., Ardagh Glass, UniMould, Enersys S.A., Guardian Częstochowa, Guardian Automotive Polska, GHG Sp. z o.o., KOFOŁA S.A., Zebra Sp. z o.o., TERMO ORGANIKA, ATM S.A., Siegwerek Poland Marki Sp. z o.o., Betafence, Dębica S.A., Goodyear EEMEA Financial Services Center, ROM Sp. z o.o. (produkcja przemysłowa), PAIGE INVESTMENTS

(nieruchomości), General Aviation Spółka z o.o. – Góraszka (transport), Cofinco Poland, Landeco sp. z o.o. (dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją), Pomorska Investment, Centrum Mody Warszawa Sp. z o.o. – Nadarzyn, Flint Group Polska, Nomi S.A., JACQUET POLSKA (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli).

W 2017 r. Luksemburg pozostał krajem o najwyższych należnościach z tytułu polskich BIZ, które wyniosły 5,5 mld EUR, czyli 22,1% ogólnej skumulowanej wartości polskich BIZ (25 mld EUR). Napływ polskich inwestycji do Luksemburga na koniec 2017 r. wyniósł 953,8 mln EUR. Było prawie 39% odpływu polskiego kapitału ogółem (2,4 mld EUR). Więcej polskiego kapitału napłynęło jedynie do Szwecji (1,7 mld EUR).

Stale wysoka wartość należności od podmiotów bezpośredniego inwestowania mających siedziby m.in. w Luksemburgu wynika z faktu, że zazwyczaj są tam ulokowane podmioty specjalnego przeznaczenia wykorzystywane w optymalizacji struktur inwestycyjnych. Dlatego dane o polskich BIZ w Luksemburgu należy interpretować z ostrożnością. Trudno wskazać konkretne podmioty z Polski, realizujące tam typowe projekty inwestycyjne (w sferze produkcyjnej) o znacznej wartości. Inwestycje dokonywane w Luksemburgu najczęściej mają charakter typowych przepływów finansowych.

Materiał opracowany przez Departament Analiz Gospodarczych MPiT

5. Dostęp do rynku pracy

Po 1 maja 2004 r. Luksemburg utrzymał wobec obywateli nowych państw członkowskich, w tym Polski, dotychczasowe ograniczenia w dostępie do rynku pracy. W maju 2006 r. okres przejściowy został przedłużony na kolejne 3 lata. Od 1 listopada 2007 r. Luksemburg odstąpił od przedłużenia okresu przejściowego i luksemburski rynek pracy stał się otwarty dla polskich obywateli.

Nie są znane ograniczenia w dostępie do rynku Luksemburga, poza ograniczeniami ogólnie obowiązującymi na rynku wewnętrznym UE.

6. Obszary współpracy

Do perspektywicznych dziedzin współpracy w wymianie handlowej z Luksemburgiem w najbliższych latach zaliczane są: produkty wysokich technologii, logistyka, teleinformatyka oraz sektor satelitarny i finansowy w tym *fintech*, jak również współpraca w zakresie technologii kosmicznych i wydobywczych (przyszłościowy sektor tzw. *space mining*, czyli wydobywania surowców w kosmosie).

7. Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wielkim Księstwie Luksemburga

Adres: 24 Rue Guillaume Schneider, L-2522 Luxembourg

nr tel.: (00352) 26 00 32

fax: (00352) 26 68 75 74

e-mail: luksemburg.amb.sekretariat@msz.gov.pl

strona internetowa: <https://luksemburg.msz.gov.pl/>

Wydział Polityczno-Ekonomiczny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Belgii

Adres: Av. des Gaulois 29, 1040 Bruxelles – Etterbeek

nr tel.: +32 (0)2 739 01 00

fax: +32 (0)2 736 18 81

strona internetowa: <http://www.bruksela.msz.gov.pl>

Ambasada Wielkiego Księstwa Luksemburga w RP

ul. Słoneczna 15, 00-789 Warszawa

nr tel.: +48 22 507 86 50

fax: +48 22 507 86 61

e-mail: varsovie.amb@mae.etat.lu

strona internetowa: <https://varsovie.mae.lu/en>

Zagraniczne Biuro Handlowe (ZBH) w Królestwie Niderlandów [obsługuje kraje Beneluksu]

Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

adres: World Trade Center, budynek C, 6. piętro, Strawinskylaan 643, 1077 XX Amsterdam

Bartłomiej Danek – kierownik biura

nr tel.: +48 609 313 256

e-mail: bartlomiej.danek@paih.gov.pl

strona internetowa: <https://netherlands.trade.gov.pl/pl/>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

kwiecień 2019 r.